U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **L. V.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 9. 10. 2017, č. j. 62 A 52/2017 - 86,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 31. 10. 2017 kasační stížnost žalobkyně (stěžovatelky) proti usnesení, kterým Krajský soud v Brně zastavil řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného. Podáním ze dne 27. 11. 2017 požádala stěžovatelka o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[2] Usnesením ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 As 390/2017 – 27, soud žádosti stěžovatelky pro zjevnou bezúspěšnost kasační stížnosti zamítl a vyzval ji k zaplacení soudního poplatku a předložení plné moci udělené advokátovi pro řízení o kasační stížnosti ve lhůtě patnácti dnů od doručení usnesení. Současně stěžovatelku poučil o následcích nesplnění těchto výzev.

[3] Usnesení nabylo právní moci dne 21. 12. 2017; lhůta ke splnění usnesením stanovených povinností tak uplynula dne 5. 1. 2018.

[4] Stěžovatelka v uvedené lhůtě soudní poplatek nezaplatila a povinné zastoupení advokátem nedoložila. Dne 29. 12. 2017 soudu zaslala podání, ve kterém a) žádá, aby jí soud sdělil, zda se již může účinně obrátit na Ústavní soud, b) tvrdí, že délkou řízení

vzniká stěžovatelce a její rodině újma, tj. je tu nebezpečí z prodlení, pro které není možno řízení zastavit, c) namítá, že soudní poplatek nemůže zaplatit, protože peníze nemá, a odkazuje na usnesení Městského soudu v Praze, kterými jí bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, d) tvrdí, že s předložením plné moci udělené advokátovi má morální dilema, protože mu nemůže zaplatit; zvolený advokát, kterému zaslala plnou moc, zmocnění nepřijal. Stěžovatelka se cítí soudem ponížena a nucena doprošovat se advokátů, aby byla zastoupena.

[5] Ze shora uvedeného je zjevné, že stěžovatelka ve stanovené lhůtě nepředložila plnou moc udělenou advokátovi, ani nedoložila, že by sama měla vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované pro výkon advokacie. Povinné zastoupení advokátem – případně vlastní vysokoškolské právnické vzdělání stěžovatelky – je přitom podmínkou řízení o kasační stížnosti, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl pro nesplnění uvedené podmínky řízení na základě § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. užitého přiměřeně podle § 120 s. ř. s.

[6] Nejvyšší správní soud se i přes výše uvedené zabýval argumentací stěžovatelky uvedenou v jejím vyjádření ze dne 29. 12. 2017. Stěžovatelka se cítí být ponížena a nucena doprošovat se advokátů, aby byla zastoupena.

[7] Kasační stížnost podle § 102 a násl. s. ř. s. je mimořádným opravným prostředkem, sloužícím k přezkoumání rozhodnutí Nejvyšším správním soudem z hlediska tvrzených právních vad (viz především § 103 odst. 1 s. ř. s.). Proto zákonná úprava uvedená v § 105 odst. 2 s. ř. s. volí požadavek na kvalifikované právní zastoupení fyzických či právnických osob záměrně, s ohledem na nezbytnost garantované profesní právní erudice zástupce. Činí tak obdobně jako některé jiné procesní úpravy, včetně úpravy řízení před Ústavním soudem. Nelze tedy dovodit, že by touto úpravou byla stěžovatelka nedůvodně nucena k doložení kvalifikovaného zastoupení či snad neúměrně zkrácena na svých ústavních právech, především na právu přístupu k soudu a na právu na právní pomoc v řízení před soudy (srov. např. usnesení NSS ze dne 24. 1. 2005, č. j. 2 Afs 77/2004 – 85, č. 533/2005 Sb. NSS). Otázkou povinného zastoupení advokátem v některých řízeních se zabýval též Ústavní soud (např. usnesení ze dne 14. 9. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 43/2000, č. 32/2000 Sb. ÚS, a usnesení ze dne 3. 12. 1998, sp. zn. III. ÚS 229/98), přičemž tento požadavek neshledal protiústavním; vyslovil, že povinné zastoupení žalobce advokátem má zajistit rovnost účastníků tohoto řízení tak, aby žalobce nebyl proti žalovanému správnímu orgánu znevýhodněn v důsledku neznalosti zejména procesních právních předpisů.

[8] Ke stěžovatelčiným námitkám týkajícím se nezaplacení soudního poplatku soud předně uvádí, že v nyní souzené věci nebylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků z důvodu zjevné bezúspěšnosti jejího návrhu. V takové situaci je proto nerozhodné, že jí bylo několika usneseními městského soudu osvobození od soudních poplatků přiznáno s ohledem na její majetkové poměry. I pokud majetkové poměry žadatele o osvobození odůvodňují vyhovění jeho žádosti, musí se soud zabývat též splněním dalších zákonných podmínek obsažených v § 36 odst. 3 s. ř. s.; je-li návrh zjevně bezúspěšný, nejsou zákonné podmínky pro osvobození splněny a návrhu nelze vyhovět.

[9] K dotazu stěžovatelky týkajícímu se § 75 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, soud uvádí, že usnesení o odmítnutí kasační stížnosti je meritorním

usnesením, kterým je řízení před Nejvyšším správním soudem skončeno; jde tedy o fázi, kdy je možno proti rozhodnutí soudu brojit Ústavní stížností, neboť stěžovatelka již vyčerpala všechny procesní prostředky, které jí zákon k ochraně jejího práva poskytuje.

[10] Závěrem soud konstatuje, že si je vědom stěžovatelčina vyjádření v podání ze dne 29. 12. 2017, podle kterého členové rozhodujícího senátu *„mohou být podjatí ve vztahu k žalovanému správnímu orgánu, který funguje jako orgán sociálně-právní ochrany dětí i pro děti soudců“*. Soud zvažoval, zda toto vyjádření lze považovat za účinně uplatněnou námitku podjatosti a zda jsou tedy dány důvody postupu podle § 8 s. ř. s.; dospěl však k závěru, že se jedná o zcela nekonkrétní, hypotetické a neodůvodněné tvrzení, které není námitkou podjatosti. Nadto je stěžovatelka uplatnila až po uplynutí týdenní lhůty stanovené v § 8 odst. 5; i v případě, že by se snad o námitku podjatosti jednalo, nemohl by k ní soud proto vůbec přihlížet.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu